

Κόμης Ἰωάννης Καποδίστριας διπλωμάτης καὶ κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χρυσοποδαριτίσσης Νεζερῶν (1828-1831) (Νίκα Πολυχρονοπούλου-Κλαδά, Δρ Ἱστορίας)

Categories : [BIBΛΙΑ](#)

Date : 11 Ιανουαρίου, 2021

ΑΘΗΝΑΙ 2020

«Ὁ Θεὸς ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸν τὸν λαὸν τὴν χάριν τοῦ νὰ εὐρῆ εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν τὸ κράτος τοῦ πολεμεῖν, τὴν ἰσχὺν τοῦ ἐγκαρτερεῖν εἰς τὰ δεινὰ, καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ν' ἀπολεσθῆ μάλλον ἢ νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὸν ζυγόν... Ἡ τύχη λοιπὸν τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἔργον τῆς Θείας προνοίας. Οἱ ἄνθρωποι ὀφείλουσι νὰ εὐλαβῶνται τὰς Θείας βουλὰς της...».

Ἰωάννης Καποδίστριας Κυβερνήτης πρὸς
Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἀγαθάγγελον Α΄,
Πόρος, 28 Μαΐου 1828

*

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

**Κόμης Ἰωάννης Καποδίστριας ὁ διπλωμάτης
1776-1827**

Ὁ μελλοντικὸς κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος ἐγεννήθη στὴν Κέρκυρα τὴν 10^η Φεβρουαρίου 1776. Ἀνήκε σὲ μία αὐστηρῶς πατριαρχικὴ καὶ θρησκευούσα οἰκογένεια, τῆς ὁποίας τὸ ἐπώνυμο ἦταν Vittori καὶ προήρχετο ἀπὸ τὸ Capo d'Istria τῆς σημερινῆς Σλοβενίας στὴν Ἀδριατικὴ. Οἱ Vittori μετώκησαν κατὰ τὸν 18^ο αἰ. στὴν Κέρκυρα καὶ ἐκεῖ ἐπεκράτησε τὸ τοπωνύμιον Capodistria ὡς ἐπώνυμο ἀντὶ τοῦ Vittori.

Πατέρας τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια ὁ Antonio-Maria Caro d'Istria. Ὄταν ἐγεννήθη ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, τὰ Ἐπτάνησα τελοῦσαν ὑπὸ Βενετική κυριαρχία. Συγκεκριμένα ἡ Κέρκυρα ἦταν βενετοκρατούμενη ἀπὸ τὰ 1386. Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ἐσπούδασε κατ' ἔθος στὴν Padova, στὴν Σχολὴ τῶν Ἱατροφιλοσόφων ἀπὸ τὰ 1794 ἕως τὰ 1797 καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπέστρεψε στὴν Κέρκυρα, ὅπου ἐξασκοῦσε τὸ λειτούργημα τοῦ ἱατροῦ.

Στὰ 1797 τὰ γαλλικὰ στρατεύματα κατ' ἐντολὴν τοῦ στρατηγοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτη καταλαμβάνουν τὴν Κέρκυρα. Ὁ Βοναπάρτης εἰσήρχετο παντοῦ ὡς ἐλευθερωτὴς τῶν λαῶν, κατεχόμενος ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Κατήργησε τὴν κυριαρχία τῆς Γαληνοτάτης Δημοκρατίας τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἡ Κέρκυρα τελοῦσε πλέον ὑπὸ τὸ καθεστῶς τῶν Δημοκρατικῶν Γάλλων καὶ βεβαίως ὁ Antonio-Maria Caro d'Istria δὲν ὑπῆρξε ὀπαδός τους.

Τὸν Μάρτιο τοῦ 1799 μετὰ τετράμηνη πολιορκία ὁ Ρῶσσος ναύαρχος Fyodor Fyodorovich Ushakov (1743-1817), ἐκδιώκει τοὺς Δημοκρατικούς Γάλλους, ἔχων ἐξουσιοδότηση νὰ ἀναγνωρίσει τὴν προσωρινὴ κυβέρνησις τῆς Ἐπτανήσου, καθὼς εἶχε συσταθεῖ ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς τῆς νήσου. Προσεκάλεσε τότε ὁ Ushakov στὴν Κωνσταντινούπολη τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Προσωρινῆς κυβερνήσεως σὲ διαπραγματεύσεις καὶ ὁ Antonio-Maria Caro d'Istria ἐτέθη ἐπικεφαλῆς αὐτῶν τῶν εὐγενῶν. Τὸν Μάρτιο τοῦ 1800 συγκροτεῖται ἐπίσημως ἡ Ἐπτάνησος Πολιτεία. Ἀκριβῶς τότε ἀρχίζει ἡ σταδιοδρομία τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια ὡς Ἐκτάκτου Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπτανήσου, ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καὶ ὡς Γραμματέως Ἐπικρατείας, Ἐξωτερικῶν, Ναυτικῶν καὶ Ἐμπορίου, ἀξιώματα τὰ ὁποῖα ἐκράτησε ἕως τὰ 1807. Τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἡ Ἐπτάνησος παρεχωρήθη πάλι στὸν Μεγάλον Ναπολέοντα, ὁ ὁποῖος εἶχε ἤδη ἀναγορευθεῖ αὐτοκράτωρ. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν τὸ καθεστῶς τότε τῆς Ἐπτανήσου ὀνομάσθη καθεστῶς τῶν Αὐτοκρατορικῶν Γάλλων.

Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας δὲν ἐδέχθη τότε ἀνώτερες θέσεις ποὺ τοῦ ἐπρότειναν οἱ αὐτοκρατορικοὶ Γάλλοι λόγῳ ἐκτιμήσεως καὶ λόγῳ γλωσσομαθείας. Ἐδήλωσε μάλιστα ὅτι θὰ ὑπηρετοῦσε ἄλλη Δύναμις ἱκανὴ νὰ βοηθήσει τὴν τουρκοκρατούμενη Ἑλλάδα· ἦταν προφανὲς ὅτι ἐτάσσετο ἤδη μὲ τὴν πλευρὰ τῆς Ρωσσίας. Στὰ 1808 ὁ τσάρος Ἀλέξανδρος Α' τὸν ἐτίμησε μὲ τὸ παράσημο τοῦ Τάγματος τῆς Ἁγίας Ἄννης Β' τάξεως καὶ τὸν ἐδιόρισε στὸ Ὑπουργεῖο Ἐπικρατείας τῆς Ἁγίας Πετρούπολεως μὲ ἀμοιβὴν 3.000 ρούβλια ἑτησίως. Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1809 ἀνεχώρησε γιὰ τὴν Ἁγία Πετρούπολη. Στὰ 1811 κλονίζεται ἡ υἰγεία του καὶ κατ' ἀνάγκην φεύγει γιὰ τὴν Βιέννη, ὅπου τὸ κλίμα ἦταν ἡπιώτερο. Στὴν Βιέννη, φυσικῶς τῷ λόγῳ, οἱ πολιτικοὶ κύκλοι τὸν ὑπεδέχθησαν ψυχρὰ καὶ ἀρνητικὰ, ἀλλ' ὁ Καποδίστριας ἀνεδείχθη καὶ ἐκεῖ στὴν ἐχθρική Αὐστρία μὲ τὰ προσόντα του. Ἡ Εὐρώπη τότε προετοίμαζε συνασπισμὸν κατὰ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος καὶ ὁ Ἰ. Καποδίστριας εἰργάσθη ἐπ' αὐτοῦ. Ἡ Βιέννη ἐπιθυμοῦσε τὴν ἐκδίωξη τῶν Γάλλων ἀπὸ τὴν Ἰταλία γιὰ νὰ συνεχίσει νὰ ἔχει τὸ πέλμα τῆς ἐκεῖ καὶ ὁ Ἰ. Καποδίστριας συνέταξε ὑπόμνημα

σχετικά.

Με άριστες προδιαγραφές, αλλά με κάκιστο χρονισμό ή Ναπολέοντειος στρατιά (Grande Armée), αποτελούμενη από 600.000 άνδρες, προήλασε μέχρι την Μόσχα τον Ίούνιο του 1812. Από τον Οκτώβριο όμως ενέσκηψε ο ρωσικός χειμών, ο στρατηγός Χειμών, όπως μεταφορικά αναγράφεται στα κείμενα της εποχής. Η υποχώρηση της γαλλικής στρατιάς μέχρι τον Δεκέμβριο του 1812 είχε τραγικές συνέπειες· οι Γάλλοι άπεδεκατίσθησαν λόγω της χιόνος και της καταδιώξεως από τους Ρώσους στην Λευκορωσία. Η διάβαση του χιονισμένου Berezina, του πλωτού παραποτάμου του Δνειπέρου, είχε ως συνέπεια τον θάνατο 380.000 Γάλλων στρατιωτών. Ο Ί. Καποδίστριας, ως διπλωματικός σύμβουλος του Ρώσου ναυάρχου Παύλου Vassilievitch Tchitchagov, άκολούθησε και αυτός παρά τῶ πλευρῶ του ναυάρχου και συμμετείχε στην καταδίωξη της γαλλικής στρατιάς, ζούσε σε αντίσκηνα όπως και οι Ρώσοι στρατιῶτες και έγνώρισε τις κακουχίες του πολέμου. Από τον Δούναβη μέχρι τον Berezina παρευρέθη σε όλες τις μάχες στην Βολυνία, την Λιθουανία, την Λευκορωσία. Συνέτασσε τις προκηρύξεις για να ενημερώνεται ο κόσμος περί της εξέλιξεως του πολέμου. Μέχρι το τέλος της έκστρατείας, λόγω της μεγάλης έκτιμήσεως του τσάρου Άλεξάνδρου Α΄, είχε και το άξίωμα του συμβούλου του Ρώσου άρχιστρατήγου Μιχαήλ-Άνδρέου Bogdanovitch Barklay de Tolly. Έπι όκτάμηνον ο Ί. Καποδίστριας συμμετέσχε στις μάχες του Bautzen και της Kulm⁴. Μετά την μεγάλη μάχη της Λειψίας τον Οκτώβριο του 1813 και ενώ εύρίσκετο στις έμπροσθοφυλακές του ρωσικού στρατού στην Φρανκφούρτη, ο τσάρος τον ανέκάλεσε για να του αναθέσει σπουδαιότερες διπλωματικές άποστολές.

Έπιστρέφων στην Αγία Πετρούπολη ο τσάρος τον έτίμησε για τις ύπηρεσίες του με τον Μεγαλόσταυρο του Τάγματος της Αγίας Άννης και του άνέθεσε μία δύσκολη άποστολή. Έπρεπε και η Έλβετία να άπαγκιστρωθει από τις άρχές της Γαλλικής έπαναστάσεως και ο Ί. Καποδίστριας έπροσπάθησε έπ' αυτό.

Στα 1814 έτιμήθη με το παράσημο του Τάγματος του Αγίου Βλαδιμήρου Β΄ τάξεως. Έπιχειρούσε να έξασφαλισθει εύνοϊκή λύση του ζητήματος της Έπτανήσου και να προσφέρει ο τσάρος στους χριστιανούς της Άνατολής τουλάχιστον κάποια βοήθεια στον τομέα της παιδείας. Συνέταξε κατάλογο συνδρομητών, ένεκρίθησαν χρηματικά ποσά από τον τσάρο για την ίδρυση Σχολής στο Πήλιο και στην Άθήνα. Αυτή ήταν και η άρχη της Φιλομούσου Έταιρείας.

Ο Ί. Καποδίστριας συμμετέσχε έπίσης στις έργασίες της Ίερῆς Συμμαχίας κατά τον συνασπισμό του 1815. Κατ' αυτόν τον τρόπο έπέτυχε την έκτίμηση του Metternich και του Λόρδου Castlereigh, εύφосον εύρίσκετο στην ίδια διπλωματική τράπεζα με αυτούς. Στην Αγία Πετρούπολη έπανήλθε τον Ίανουάριο του 1816 μετά από σύντομη παραμονή στο Παρίσι και την Έλβετία. Συνομιλούσε διαρκώς με τον τσάρο περί του ζητήματος της Οθωμανικής κυριαρχίας στην Έλλάδα και προσπαθούσε να τον πείσει

να αντιμετωπισθεί ή στάση της 'Υψηλής Πύλης· άλλ' ό Άλέξανδρος Α' έπιθυμούσε ειρήνη με την Πύλη.

Στά 1817 έμφανίζεται στην Ρωσία ό Φιλικός Νικόλαος Γαλάτης, ό όποιος αντιμετώπισθη με δυσπιστία. Ό 'Ι. Καποδίστριας τόν έχαράκτήρισε τυχοδιώκτη και κατ' έντολήν του τσάρου ό Ν. Γαλάτης συνελήφθη και άνεκρίθη. Ό 'Ι. Καποδίστριας έζύγιζε τά πάντα στον εύαίσθητο ζυγό της πολιτικής και άγανάκτησε όταν άντελήφθη τά επικίνδυνα σχέδια της Φιλικής Έταιρείας. Τό ίδιο έτος ό τσάρος του άπένειμε τό παράσημο του Τάγματος του Άγίου Άλεξάνδρου Nevski, καθόσον είχε έργασθει έπί του ζητήματος των άποικιών της 'Ισπανίας στην Νότιο Άμερική.

Ό 'Ι. Καποδίστριας δέν άπεδέχθη την Φιλική Έταιρεία και έφοβείτο ότι ή μυστική αύτη έταιρεία θα ήύξανε τόν άριθμό των όπαδών της, πείθουσα τους Έλληνες ότι είναι έφικτό τό παράλογο σχέδιό της. Μετέβησαν τότε στην Ρωσία σημαίνοντες όπλαρχηγοί της Ρούμελης και της 'Ηπείρου, οί όποιοι είχαν ύπηρετήσει στον ρωσικό στρατό στα Έπτάνησα και είχαν γνωρίσει τόν 'Ι. Καποδίστρια στα 1807 στην Λευκάδα. Όμως ό 'Ι. Καποδίστριας προσεπάθησε να μεταπείσει τους όπλαρχηγούς να μη έγγραφοϋν στην Φιλική Έταιρεία. Έζήτησε όμως άπό τόν τσάρο να άναγνωρίσει τους στρατιωτικούς βαθμούς των όπλαρχηγών και να τους ένισχύσει οικονομικώς. Όμως ό τσάρος δέν άνεγνώρισε τους βαθμούς τους, άλλα τους ύπεσχέθη ότι θα τους έστελλε να ύπηρετήσουν στον στρατό του βασιλέως των Δύο Σικελιών (delle due Sicilie), στην Κάτω 'Ιταλία. Άλλως τε, παλαιότερα, κατά τόν ΙΗ' αί. Μακεδόνες είχαν συγκροτήσει τάγματα και είχαν ύπηρετήσει στην Σικελία στο πλευρό των Βουρβόνων βασιλέων καταστέλλοντες έξεγέρσεις 'Ιταλών πατριωτών, οί όποιοι δικαίως έξεγείροντο κατά της τυραννίας.

Έν συνεχεία ό 'Ι. Καποδίστριας άνέλαβε τό ζήτημα των Παραδουναβίων 'Ηγεμονιών κατ' έντολήν πάντοτε του τσάρου, ό όποιος μετέβη έπί τούτω στην Όδησό. Μετέβησαν εκεί ό ήγεμών (hospodar), της Βλαχίας 'Ιωάννης Καρατζάς με τόν πρίγκιπα Άλέξανδρο Μαυροκορδάτο και ό ήγεμών της Μολδαβίας Σκαρλάτος Καλλιμάχης. Η συνάντηση αύτη έλαβε χώρα κατά τους πρώτους μήνες του 1818 και άπεδείχθη άνεπιτυχής, καθόσον οί Έλληνες άνέμεναν την έπιβεβαίωση του τσάρου ότι θα διαβεί τόν Προϋθο ό ρωσικός στρατός· ό 'Ι. Καποδίστριας όμως τους άπεγοήτευσε. Τους άνεκοίνωσε ότι ό τσάρος δέν θα ένεπλέκετο σε πόλεμο με την Πύλη και ότι οί Έλληνες έπρεπε να περιμένουν τόν χρόνο και την Θεία Πρόνοια.

Τό φθινόπωρο του 1818 ό 'Ι. Καποδίστριας έλαβε νέες διακρίσεις: ό τσάρος τόν έτίμησε με τό παράσημο του Τάγματος του Άγίου Βλαδιμήρου Α' τάξεως, ό βασιλεύς της Πρωσίας Φρειδερίκος-Γουλιέλμος Γ' με τό παράσημο του Μαύρου Άετου και ό αύτοκράτωρ της Αύστρίας Φραγκίσκος Α' με τό παράσημο του Τάγματος του Άγίου Στεφάνου.

Όπως προανεφέρθη, ο Ί. Καποδίστριας είχε αναλάβει και ζητήματα που άφοροῦσαν εἰς τὴν Λατινικὴ Ἀμερικὴ στὰ 1817. Καὶ στὰ 1819 ἐμελέτησε πάλι τὰ ζητήματα αὐτά.

Τὸν Μάρτιο τοῦ ἰδίου ἔτους 1819 ἐπεσκέφθη τὴν Κέρκυρα. Ὁ τσάρος εἶχε συμβουλευσεὶ τὸν Ί. Καποδίστρια νὰ συστήσει σύνεση στοὺς Ἕλληνες, ὅτι δὲν θὰ τοὺς βοηθοῦσε ὁ ἴδιος καὶ ὅτι ἐπεβάλλετο ἡσυχία καὶ ὄχι σύγκρουση. Τὰ Ἐπτάνησα βεβαίως κατεπιέζοντο πολὺ ἀπὸ τὸ τυραννικὸ καθεστῶς πὺ εἶχε ἐπιβάλλει ὁ Ἄγγλος Ἀρμοστής Thomas Maitland, ἡ δὲ Πάργα κατεστράφη ὀλοσχερῶς ἀπὸ τὸν Ἀλῆ πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων. Ἐν τούτοις, παλαιότερα, οἱ Σουλιῶτες εἶχαν ὑπηρετήσει τὰ συμφέροντα τῆς Ρωσσίας.

Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1819 τὸν ἐπεσκέφθησαν στὴν Κέρκυρα Κολοκοτρωναῖοι καὶ Μποτσαραῖοι, ἀλλ' ὁ Ί. Καποδίστριας τοὺς ἐδήλωσε ὅτι ὁ τσάρος ποτὲ δὲν θὰ ἐπετίθετο στὴν Ἀγγλία ἢ στὴν Ὄθωμανικὴ Αὐτοκρατορία. Παρεπονέθησαν ὅτι δὲν ἔχουν χρήματα οὔτε γιὰ τὸν ἄρτον τὸν ἐπιούσιον, οὔτε καὶ γιὰ τὸ Πάσχα πὺ ἐπλησίαζε. Μόνον οἰκονομικὴ στήριξη μποροῦσε νὰ τοὺς ὑποσχεθεῖ ὁ Ί. Καποδίστριας· τὰ δὲ ἐπαναστατικὰ τοὺς σχέδια τὰ ἐθεωροῦσε ἐπικίνδυνα. Μετὰ, ἔφυγε γιὰ τὸ Παρίσι, ὅπου συνομίλησε μὲ τὸν Βουρβόνο βασιλέα Λουδοβίκο ΙΗ΄ καὶ γιὰ τὸ Λονδίνο, ὅπου διεμαρτυρήθη στὸν Λόρδο Castlereigh καὶ ἄλλους Ἄγγλους ἀξιωματούχους γιὰ τὴν σκληρὴ διοίκηση τοῦ Thomas Maitland στὴν Κέρκυρα. Περνώντας ἀπὸ τὴν Κοπεγχάγη, ὁ βασιλέας τῆς Δανίας Χριστιανὸς ΣΤ΄ τοῦ ἀπένειμε τὸ παράσημο τοῦ Ἐλέφαντος.

Στὰ 1820 ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Ἰωάννης Καρατζᾶς ἐγκαταλείπει τὸ Βουκουρέστι γιὰ τὴν Ἑλβετία μὲ τὴν ὑποστήριξη τῆς Αὐστρίας. Τὸν ἀκολουθεῖ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. Τὸν χειμῶνα τοῦ ἰδίου ἔτους ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης παρητήθη ἀπὸ τὴν ἐνεργὸ ὑπηρεσία· εἶχε ἐνστερνισθεῖ τὴν ἐλπίδα τῶν Ἑλλήνων γιὰ ἐλευθερία. Ὁ Ί. Καποδίστριας τὸν ἀπεδοκίμασε πλήρως καὶ ἀπεκάλεσε τοὺς τρεῖς ἰδρυτὲς τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας «ἐλεεινοὺς ἐμποροῦπαλλήλους», «*petits commerçants misérables*»! Ἐδήλωνε πὺ παρασύρουν τοὺς Ἕλληνες σὲ ἐπικίνδυνα σχέδια καὶ οἱ Ἕλληνες νὰ μείνουν μακριὰ ἀπὸ τοὺς Φιλικούς.

Ἐπηκολούθησε ἡ ἦττα τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη στὸ Δραγατσάνι, τὰ τραγικὰ γεγονότα στὴν περιοχὴ καὶ τὰ ἀντίποινα τῶν Τούρκων μὲ σφαγὲς στὴν Κωνσταντινούπολη. Ὁ τσάρος ἐρώτησε τὸν Ί. Καποδίστρια μὲ ποῖο τρόπο θὰ ἔπρεπε τιμωρηθεῖ ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης γιὰ τὴν ἀναστάτωση πὺ προεκάλεσε καὶ ὁ Ί. Καποδίστριας ἀπήντησε ὅτι ἔπρεπε νὰ δικασθεῖ στὴν Ρωσσία. Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης μὲ τοὺς ἀδελφούς του Γεώργιο, Νικόλαο καὶ Γρηγόριο εἶχαν ἤδη διαφύγει στὴν Αὐστρία, ἀλλ' ὁ τσάρος διέταξε νὰ κρατηθοῦν ὅλοι. Ὡς γνωστὸν οἱ τέσσαρες ἀδελφοὶ εἶχαν μαρτυρικὴ πορεία καὶ θάνατο στὰ φρούρια τῆς Αὐστρίας ἐγκλειστοὶ ἐπὶ ὀκταετία. Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης διεκινδύνευσε τὰ πάντα καὶ ἔχασε τὰ πάντα,

ένῳ ὁ Ἰ. Καποδίστριας δὲν θὰ ἔχανε ποτὲ ὑψηλὰ ἀξιώματα καὶ τιμητικὲς διακρίσεις. Ἀνεχώρησε ἀπὸ τὴν Ἁγία Πετρούπολη τὸν Αὐγούστο τοῦ 1822 καὶ μετέβη στὸ Ems τῆς Ἑλβετίας. Οἱ Ἕλληνες τοῦ ἔγραψαν νὰ κατέλθει στὴν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα, ἢ τοῦλάχιστον στὴν Κέρκυρα, ἀλλ' ὁ Ἰ. Καποδίστριας βεβαίως ἠρνήθη.

Ἀπὸ τὸ ὑπόμνημα αὐτὸ τοῦ Ἰ. Καποδίστρια συμπεραίνει ὁ ἀναγνώστης ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ ἓναν ἄκρως συντηρητικὸ ἀριστοκράτη, ὁ ὁποῖος ἠρνεῖτο νὰ ἀνεχθεῖ ὅποιαδήποτε ἀντίδραση, ἐξέγερση, ἐπανάσταση τῶν λαῶν πρὸς ἀποτίναξη τῆς τυραννίας. Μὲ αἱματοχυσίες οἱ Εὐρωπαϊκοὶ λαοί, συμπεριλαμβανομένων τῶν Ἑλλήνων, κατῶρθωσαν κατὰ τὸν ΙΘ' αἰ. νὰ φθάσουν στὴν ἀπελευθέρωσή τους. Καὶ αὐτοὶ οἱ «ἐπικίνδυνοι καὶ ἐλεεινοὶ μικρέμποροι», ὅπως ὁ ἴδιος τοὺς ἀπεκάλεσε, τὸν ἐτίμησαν μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἄς ἐπαναλάβομε ἐδῶ τὸ δίστιχο ποῦ ἀπήγγειλε ὁ Σπετσιώτης ἀγωνιστής, ὁ πυρπολητὴς Ἀλέξανδρος (Λέκκας) Ματρόζος πρὸς τὸν Ὑπουργὸ Κωνσταντῖνο Κανάρη, ὅταν ὁ Κανάρης ἐρώτησε “ποῖος ζητιάνος ἦλθε νὰ μὲ δεῖ”: «Ἄν οἱ ζητιάνοι σὰν κι' ἐμὲ δὲν ἔχουναν τὸ αἷμα, καπεταναῖοι σὰν κι' ἐσὲ δὲν θὰ φοροῦσαν στέμμα». Βεβαίως τότε ὁ Κ. Κανάρης, ὡς Ὑπουργός, δὲν φοροῦσε πλέον τὴν νησιώτικη βράκα, ἀλλὰ τὸ ἀγγλικὸ ἔνδυμα redding coat.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ιστορική Εισαγωγή

Κόμης Ἰωάν. Καποδίστριας, ὁ διπλωμάτης (1776-1827)

Ὁ Ἴόνιος χῶρος ὑπὸ ξένες κυριαρχίες (1797-1815)

Κόμης Ἰωάν. Καποδίστριας, ὁ Κυβερνήτης (1828-1831)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Τα Ἐγγραφα

Résumé

Έγγραφα - Χαρακτικά

Ευρετήριο κύριων ονομάτων

Index des noms propres

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ: «Θερμές εύχαριστίες στην συγγραφέα του βιβλίου, για την άδεια παρουσίασης του πονήματός της»